

Asia

Toimivallan siirto muistutusasioihin ja kanteluihin vastaamisessa sekä potilasasiakirjojen luovuttamisessa julkisuuslain nojalla 22.6.2026 lukien

Päätöksen perustelut

Johtajaylilääkäri on 12.11.2025 tekemällään päätöksellä 13/2025 siirtänyt toimivaltaansa muistutusasioihin sekä potilasasiakirjojen luovuttamiseen liittyen. Kevään 2026 aikana Tyks/sairaalapalveluissa on valmisteltu tietojen luovutuksen periaatteita ilman erillistä luovutuslupaa. Nyt tarkoituksena on hyväksyä nämä periaatteet osana tätä toimivallan siirtopäätöstä. Varsinaiset toimivaltuudet tietojen luovutuksiin menevät tämän päätöksen liitteen 1 mukaisesti, mutta liitteen 2 mukaisissa tilanteissa potilasasiakirjapalvelut voivat suoraan luovuttaa tietyt tiedot.

Tämä päätös tulee voimaan 22.6.2026. Tämän päätöksen voimaantulon myötä johtajaylilääkärin 13/2025 päätöksen voimassaolo päättyy.

Selvyyden vuoksi todetaan, varsinaisiin toimivallan siirtoihin (liite 1) ei ole tehty muutoksia.

Hallintosäännön 46 §:n mukaan johtajaylilääkäri vastaa terveyden- ja sairaanhoitoon tai siihen liittyvään kohteluun kohdistettuihin muistutuksiin, kanteluihin ja valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin ja päättää potilasasiakirjojen antamisesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

Hallintosäännön 49 § mukaan viranomainen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Toimivallan siirtämistä koskevista päätöksistä tulee pitää ajantasaista luetteloa.

Toiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi päätän delegoida hallintosäännön 46 §:n mukaista toimivaltaani eteenpäin sekä vahvistaa liitteen 2 mukaiset tietojen luovuttamisen periaatteet Tyks/sairaalapalveluissa.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 46 §

Päätös

Päätän siirtää toimivaltaani edelleen liitteen 1 mukaisesti ja vahvistaa noudatettavaksi liitteen 2 mukaiset periaatteet tietojen luovutukselle Tyks/sairaalapalveluiden tulosalueella.

Tämä päätös tulee voimaan 22.6.2026 ja aiemman johtajaylilääkäriin toimivallan siirtopäätöksen 13/2025 voimassaolo päättyy.

Viranhaltijalle määrättyllä sijaisella on sama päätösvalta kuin varsinaisella viranhaltijalla.

Molemmilla hallintoylilääkäreillä on kuitenkin toimivalta hoitaa tulosalueet ylittävissä yhteisissä asioissa tulosalueesta riippumatta kaikkia liitteessä 1 hallintoylilääkärille säädettyjä tehtäviä. Mikäli asia koskee useampaa tulosaluetta ja/tai asian merkittävyys sitä edellyttää voi johtajaylilääkäri itse hoitaa delegoimansa tehtävän.

Mikko Pietilä
Vs. Johtajaylilääkäri

Liitteet

Liite 1 JYL toimivallan siirto 22.6.2026 lukien
Liite 2 Tietojen luovutuksen periaatteet ilman erillistä luovutuslupaa Tyks-sairaalapalveluissa

Valmistelija

Hallintoylilääkäri Riikka Aaltonen ja konsernilakimies Elisa Viitasalo

Lisätietojen antaja

Riikka Aaltonen, etunimi.sukunimi@varha.fi

Muutoksenhakuohjeet

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisen kirjaamoon ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamyllynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520

16.6.2026

VARHA/5963/00.01.01.01/2023

Johtajaylilääkäri

Julkinen

Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Sähköinen asiointikanava: www.suomi.fi/viestit

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Liite 1

Siirretty toimivalta Sote-palvelut tulosalueella 22.6.2026 lukien

1. Kanteluihin ja muihin terveydenhuoltoon liittyviin valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin vastaaminen virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut)
2. Muistutuksiin vastaaminen virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut), virassa oleville palvelualuejohtajille (mikäli em. johtaja on lääkäri), virassa oleville sote-palveluiden avoterveydenhuollon ylilääkäreille, virassa oleville sote-palveluiden ylilääkäreille ja sote-palveluiden virassa oleville ylihammaslääkäreille
3. Potilasasiakirjojen luovuttaminen (pois lukien suun terveydenhuollon potilasasiakirjat) julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut), virassa oleville sote-palveluiden avoterveydenhuollon ylilääkäreille, virassa oleville sote-palveluiden ylilääkäreille.
4. Potilasasiakirjojen luovuttamisesta kieltäytyminen (pois lukien suun terveydenhuollon potilasasiakirjat) julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut)
5. Suun terveydenhuollon potilasasiakirjojen luovuttaminen julkisuuslain nojalla ja luovuttamisesta kieltäytyminen virassa oleville sote-palveluiden ylihammaslääkäreille
6. Vainajan elinaikaisten potilastietojen luovuttaminen yksityishenkilöiden aloitteesta julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut)
7. Vainajan elinaikaisten potilastietojen luovuttaminen viranomaisten ja vakuutusyhtiöiden aloitteesta julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut), virassa oleville sote-palveluiden avoterveydenhuollon ylilääkäreille ja virassa oleville sote-palveluiden ylilääkäreille

Siirretty toimivalta Ikääntyneiden palvelut tulosalueella 22.6.2026 lukien

1. Kanteluihin ja muihin valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin vastaaminen virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut) asian koskiessa terveydenhuoltoa
2. Terveydenhuollon muistutuksiin vastaaminen virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut)
3. Ikääntyneiden palveluissa syntyneiden potilasasiakirjojen luovuttaminen julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut), virassa oleville sote-palveluiden avoterveydenhuollon ylilääkäreille ja virassa oleville sote-palveluiden ylilääkäreille
4. Ikääntyneiden palveluissa syntyneiden potilasrekisteriin

tallennettujen vainajan elinaikaisten potilastietojen luovuttaminen yksityishenkilöiden aloitteesta julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut)

5. Ikääntyneiden palveluissa syntyneiden potilasrekisteriin tallennettujen vainajan elinaikaisten potilastietojen luovuttaminen viranomaisten ja vakuutusyhtiöiden aloitteesta julkisuuslain nojalla virassa olevalle hallintoylilääkärille (sote-palvelut ja ikääntyneiden palvelut), virassa oleville sote-palveluiden avoterveydenhuollon ylilääkäreille ja virassa oleville sote-palveluiden ylilääkäreille

Siirretty toimivalta Tyks-sairaalapalvelut tulosalueella 22.6.2026 lukien

1. Kanteluihin ja muihin valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin vastaaminen virassa olevalle Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

2. Muistutuksiin vastaaminen Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille, Tyks-sairaalapalveluiden tulosryhmäjohtajille, Tyks-sairaalapalveluiden palvelualuejohtajille ja Tyks-sairaalapalveluiden vastuualuejohtajille

3. Potilasasiakirjojen luovuttaminen ja luovuttamisesta kieltäytyminen julkisuuslain nojalla virassa olevalle Tyks- sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille, Tyks-sairaalapalveluiden palvelualuejohtajille sekä Tyks-sairaalapalveluiden vastuualuejohtajalle.

4. Psykologien tutkimusasiakirjojen osalta luovuttajana toimivat Tyks-sairaalapalveluiden palveluiden psykologit.

5. Vainajan tietojen luovuttaminen julkisuuslain nojalla virassa olevalle Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

Siirretty toimivalta Pelastus- ja ensihoitopalvelut tulosalueella 22.6.2026 lukien

1. Terveystieteiden liittoon liittyviin kanteluihin ja valvontaviranomaisten selvityspyyntöihin vastaaminen Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

2. Muistutuksiin vastaaminen ensihoidon tulosryhmäjohtajalle sekä Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

3. Potilasasiakirjojen luovuttaminen julkisuuslain nojalla ensihoidon tulosryhmäjohtajalle sekä Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

4. Vainajan tietojen luovuttaminen julkisuuslain nojalla virassa olevalle Tyks-sairaalapalveluiden hallintoylilääkärille

Siirretty toimivalta liittyen Varhan työterveyshuollon rekisterien potilasasiakirjoihin 22.6.2026 lukien

1. Varhan työterveyshuollon rekisterien potilasasiakirjojen luovuttaminen ja luovuttamisesta kieltäytyminen julkisuuslain nojalla yliopistollisen sote-keskuksen johtajalle sekä hallintoylilääkäreille

ohje Potilasasiakirjapalveluille

TIETOJEN LUOVUTUKSEN PERIAATTEET ILMAN ERILLISTÄ LUOVUTUSLUPAA TYKS-SAIRAALAPALVELUISSA

Potilasasiakirjapalvelut voi luovuttaa suoraan alla yksilöidyt tiedot ilman erillistä luovutuslupan pyyntiä. Epäselvissä tilanteissa tulee matalalla kynnyksellä kysyä luovutuksesta päättävältä henkilöltä johtajaylilääkärin delegointipäätöksen mukaisesti (Toimivallan siirto muistutusasioihin ja kanteluihin vastaamisessa sekä potilasasiakirjojen luovuttamisessa julkisuuslain nojalla).

Huoltaja (tarkistettu DVV) pyytää alaikäisen huollettavan asiakirjoja

Arkistosta suoraan luovutettavia tietoja ovat: (kaikkien kolmen ehdon täytyy täytyä)

1. jos kyseinen tieto on palvelutapahtumassa merkitty luovutettavaksi huoltajalle *eikä*
2. ammattihenkilö ole viivästännyt tietojen näkymistä OmaKannassa *eikä*
3. kyse ole erityissuojatusta näkymästä (PSY, PSL, GEN)

Jos päätöksykkyisyys ei ole tiedossa: terveydenhuollon ammattihenkilö (vastuualuejohtaja tai muu delegointipäätöksessä merkitty) arvioi tietojen luovutuksen palvelukontakteista, joissa päätöksykkyisyys ei ole tiedossa. Tarvittaessa yhteydenotto alaikäiseen. Lääkäri arvioi myös vaarantaisiko tietojen luovutus vakavasti muiden henkilöiden oikeuksia.

- Jos päätöksykkyinen alaikäinen on kieltänyt tietojen antamisen huoltajalle, terveydenhuollosta ei voida luovuttaa tietoja huoltajalle (ei myöskään alaikäisen suostumuksella). Alaikäinen itse voi luovuttaa kiellon alaisia tietoja valitsemilleen henkilöille.
- Psykiatrian alojen asiakirjojen luovutus huoltajalle arvioidaan aina erikoisalan vastuulääkärin toimesta (johtajaylilääkärin delegointipäätöksen mukaan vastuualuejohtaja tai hänen sijaisensa).

Kannan ulkopuolella tapahtuva terveydenhuollon toimijoiden välinen tiedonsaantioikeus

”terveydenhuollon palvelunantajalla on oikeus saada ja käyttää muiden terveydenhuollon palvelunantajien potilastietoja potilaan terveystietojen järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.”

Asiakastietolain 54 §

Tiedonsaantioikeuden edellytyksenä on potilaan antama Kanta-luovutuslupa.

- Varhan julkisen terveydenhuollon toimijat voivat hoidon yhteydessä käyttää toisessa rekistereissä olevia potilastietoja. Edellytys tietojen käytölle on, että potilas (/huoltaja) on vastaanottanut Kanta-informaation, eikä potilas (/huoltaja) ole tehnyt luovutuskieltoja.
- ➔ Arkisto voi luovuttaa rekisterissä olevia tietoja toiselle julkisen terveydenhuollon toimijalle (hyvinvointialueet) potilasta koskevat tiedot iästä riippumatta, jos potilas on saanut Kanta-informaation, eikä voimassa olevia luovutuskieltoja ole. Luovutuskieltojen yhteenveto on tarkastettava ennen Kannan ulkopuolella tapahtuvaa tietojen luovutusta.
- ➔ Jos tietoa luovutusluvista ei ole, arkisto voi ottaa yhteyttä potilaaseen ja selvittää suostumuksen tietojen luovuttamiseksi toiselle terveydenhuollon toimijalle.

Alaikäisen potilastietojen luovutus arkistosta toiseen hoitopaikkaan

Terveydenhuollon palveluntuottajan asiakirjapyyntö

- Jos alaikäisellä on voimassa oleva **laaja luovutuslupa** -> Arkisto toimittaa tiedot
- Jos Kanta-informaatiosta ja luovutusluvista ei ole tietoa potilastietojärjestelmässä, ja
  - asiakirjapyyntö on **sekä alaikäisen että huoltajan allekirjoitus** -> Arkisto toimittaa tiedot
  - asiakirjapyyntö on **vain alaikäisen allekirjoitus**
    - Pyyntö koskee vain somatiikan asiakirjoja -> Arkisto toimittaa tiedot (myös seksuaaliterveyttä koskevat tiedot)
    - Psykiatrian alojen asiakirjoista pyydetään ammattihenkilön arvio (ensisijaisesti vastuualuejohtaja, jyl:n delegointipäätöksen mukaan), koska asiakirjat sisältävät tavanomaisesti tietoa sekä potilaasta että hänen perheenjäsenistään, ja myös hoitopaikan ja huoltajan välisistä keskusteluista. Arkisto voi luovuttaa psykiatrian loppuarviot ilman ammattihenkilön arviota.
  - asiakirjapyyntö on **vain huoltajan allekirjoitus**
    - Tavanomaiset somatiikan asiakirjat voidaan luovuttaa suoraan
    - Psykiatrian alojen ja seksuaaliterveyttä koskevista alojen asiakirjoista pyydetään ammattihenkilön arvio (ensisijaisesti vastuualuejohtaja, jyl:n delegointipäätöksen mukaan). Arkisto voi luovuttaa psykiatrian loppuarviot ilman ammattihenkilön arviota.

Tietojen luovutus vakuutusyhtiölle

Lakisääteiset vakuutukset

Lakisääteisissä vakuutuksissa ei tarvita potilaan suostumusta. Lakisääteisiä vakuutuksia ovat: Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, Työntekijän eläkevakuutus (TyEL), Yrittäjän eläkevakuutus (YEL), Liikennevakuutus, Potilasvakuutus

Luovutetaan asian käsittelyn kannalta tarpeelliset ja välttämättömät tiedot

- käytännössä vakuutusyhtiö on yksilöinyt pyydetävät tiedot rajaamalla pyynnön esim. jollekin aikavälille tai erikoisalalle
- Epäselvissä tilanteissa konsultoidaan ko. erikoisalan vastuualuejohtajaa tai hallintoylilääkärinä.

Vapaaehtoiset vakuutukset

Vapaaehtoisissa vakuutuksissa vakuutusyhtiön täytyy osoittaa pyynnössään vakuutuksen ottajan suostumus (yleensä suostumus annettu korvaushakemuksen tai terveystietojen yhteydessä)

- Arkisto voi luovuttaa suoraan vakuutusyhtiön pyynnössä yksilöidyt tiedot (usein rajattu ajallisesti ja/tai sairauden tai oireen perusteella).
- Jos suostumus puuttuu tai on epäselvä, arkisto pyytää hallintoylilääkärin arvon ennen tietojen luovutusta.

- Jos vakuutusyhtiö pyytää alaikäistä koskevia tietoja vakuutuksen ottaneen huoltajan suostumuksen perusteella, voi arkisto luovuttaa somatiikan alojen tiedot vakuutusyhtiölle ilman erillistä alaikäisen potilaan suostumusta.
- Jos pyydettäviin tietoihin sisältyy myös psykiatrian alojen asiakirjoja, arkisto ohjaa pyynnön arvioitavaksi vastuualuejohtajalle, joka arvioi luovutettavat asiakirjat ja tarpeen alaikäisen oman suostumuksen pyytämiseksi (esimerkiksi täysi-ikäisyyttä lähestyvä alaikäinen, joka on arvioitu itsenäisesti päätöskykyiseksi).

Sosiaalihuollon tietopyynnöt

Sosiaalihuollon tiedonsaantioikeus on säädetty terveydenhuoltoa laajemmaksi.

- Pynnön on oltava kirjallinen
- Pynnössä on esitettävä **pyydetävät tiedot** ja niiden **tarkoitus**, sekä perusteena olevat **lainkohdat**
- Asiakastietolain 53 § 5 mom. säädetään oikeudesta saada tietoja ”*sosiaalihuollon asiakassuhteeseen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän vuoksi ovat välttämättömiä asiakkaan sosiaalihuollon tarpeen selvittämiseksi, sosiaalihuollon järjestämiseksi ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamista varten.*”
  - Tarkennuksena on oltava tarkoitus, esimerkiksi Sosiaalihuoltolain 36 § mukainen palvelutarpeen arvio tai Lastensuojelulain 26 § mukainen arvio tai muu vastaava yksilöity tarkoitus
- Arkisto voi luovuttaa pynnössä yksilöidyt asiakirjat suoraan sosiaalihuoltoon
  - esimerkiksi, jos pynnössä on yksilöity erikoisalut ja asiakirjatyypit (loppulausunnot, väliarviot, päivittäismerkinnät, avohuollon merkinnät, alkuarviot jne). Jos asiakirjatyyppejä ei ole yksilöity, arkisto luovuttaa vain pyydetyn erikoisalan loppulausunnot.
  - Tarvittaessa luovutettavien tietojen arviointia voi pyytää ko. vastuualuejohtajalta tai hallintoylilääkäriltä

Vainajan tietojen luovutukset

- Kuolintodistus voidaan luovuttaa vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen (Laki kuolemansyyn selvittämisestä 15 §). Lähiomaiseksi lasketaan yleensä (samat kriteerit kuin Kuolintodistusarkistolla):
  - suoraan ylenevässä polvessa oleva sukulainen (esimerkiksi vainajan vanhempi)
  - aviopuoliso
  - suoraan alenevässä polvessa oleva sukulainen (esimerkiksi vainajan lapsi)
  - alaikäisen lapsen huoltaja
  - sisarus (veli, sisko).
  - Jos vainajalla ei ole elossa edellä mainittuja lähiomaisia, oikeus kuolintodistukseen ei automaattisesti periydy muille sukulaisille